

A Tanács hivatalosan elfogadta az „örök vegyi anyagoknak” a hulladékban való előfordulására vonatkozó újabb korlátozásokat

Az EU Tanácsa, Sajtóközlemény, 2022. október 24. 10:30

Kulcsszavak: környezetegészségügy, környezetvédelem, vegyi anyagok, örök vegyi anyagok, kemikáliák, Európai Unió

Forrás Internet-helye:

<https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2022/10/24/council-formally-adopts-further-restrictions-to-forever-chemicals-in-waste/> ;

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról (2022. október 12.) (26 p.):

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-39-2022-INIT/hu/pdf>

A Tanács hivatalosan elfogadta a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok hulladékban való előfordulására vonatkozó határértékek csökkentéséről szóló rendeletet.

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok különösen káros anyagok. Bár ezeket a vegyi anyagokat új termékekben általában már nem használják, mégis megtalálhatók a bizonyos fogyasztási cikkekből – például vízálló textíliákból, bútorokból, műanyagokból és elektronikus berendezésekből – származó hulladékokban. A körforgásos gazdaság megvalósítása érdekében – ahol egyre növekszik majd a hulladék másodlagos nyersanyagként történő felhasználása – alapvetően fontos határértékeket megállapítani a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok hulladékban való előfordulására vonatkozóan.

A rendelet a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokra vonatkozó mellékletek módosításáról rendelkezik: új vegyi anyagokat vesz fel ezen anyagok jegyzékébe, illetve korlátozza ezeknek a hulladékban való előfordulását azáltal, hogy szigorúbb koncentrációs határértékeket ír elő bizonyos anyagokra vonatkozóan. Az új koncentrációs határértékek biztosítják az emberi egészség és a környezet fokozottabb védelmét.

A rendelet elfogadására azt követően került sor, hogy 2022. június 21-én megszületett az ideiglenes politikai megállapodás az Európai Parlamenttel.

Háttér és a további lépések

A rendelet célja, hogy az uniós jogszabályokat összhangba hozza az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaival, különösen a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményben vállalt kötelezettségekkel. Az új korlátozások összhangban állnak az európai zöld megállapodásban foglalt, a toxikus anyagoktól mentes anyagciklusok elérésére vonatkozó célkitűzésekkel, valamint a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervvel.

A rendelet elsősorban a következő anyagokkal foglalkozik:

- perfluoroktánsav (PFOA), annak sói és a perfluoroktánsav rokonvegyületei – vízálló textíliákban és a tűzoltóhabban előforduló anyagok;
- polibrómozott difenil-éterek (PBDE-k) – az elektromos és elektronikus berendezésekben, járművekben és bútorokban használt műanyagokban és textíliákban található égésgátlók;
- hexabrom-ciklododekán (HBCDD) – bizonyos műanyag- és textilhulladékokban, különösen az épületek bontásából származó polisztirol szigetelésben található égésgátló;
- rövid láncú klórozott paraffinok (SCCP-k) – egyes gumi- és műanyag hulladékokban, például gumi szállítószalagokban, tömlőkben, kábelekben és tömítésekben található égésgátlók;
- poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/F-ek) – ezeket nem szándékosan állítják elő vagy adják hozzá az anyagokhoz, hanem szennyeződésként vannak jelen bizonyos hamufajtákban és más ipari hulladékokban;
- dioxin jellegű PCB-k – a dioxinokhoz hasonlóan ezek a PCB-k is szennyeződésként lehetnek jelen egyes hamufajtákban és ipari olajokban. A rendelet határértékeket irányoz elő ezekre a konkrét PCB-kre és a dioxinokra vonatkozóan egyaránt;
- perfluorhexán-szulfonsav (PFHxS), annak sói és a perfluorhexán-szulfonsav rokonvegyületei – vízálló textíliákban, tapadásmentes edényekben és a tűzoltóhabban előforduló anyagok. A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy ezt az anyagot is a rendelet hatálya alá vonják, azt követően, hogy a Stockholmi Egyezmény részes feleinek konferenciája 2021 júniusában döntést hozott előállításának és felhasználásának korlátozásáról.

A rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, alkalmazását hat hónappal az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetést követően kell megkezdeni.